

רע"פ 7921/23 - דאהר אבו קנדיל נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 7921/23

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: דאהר אבו קנדיל

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת ב-עפ"ת 38602-03-23 מיום 19.9.2023 שניתן על ידי השופטת א' לינדנשטראוס; בקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש: עו"ד זיאד זועבי

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (השופטת א' לינדנשטראוס) ב-עפ"ת 38602-03-23 מיום 19.9.2023, שבמסגרתו התקבל ערעור המדינה על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בנצרת (השופט ר' עומרי) ב-פ"ל 7296-02-21 מיום 1.2.2023.

2. נגד המבקש הוגשו שני כתבי אישום נפרדים אשר צורפו יחדיו בהליך בבית משפט השלום. על פי כתב האישום הראשון, ביום 10.1.2021, המבקש נהג ברכב ללא פוליסת ביטוח תקפה, ובעת שטרם הסתיימה תקופת פסילת רישיון נהיגה שהוטלה עליו בהליך קודם. בגין מעשים אלו, יוחסו למבקש עבירה של נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); ועבירה של נהיגה ברכב ללא ביטוח לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970 (להלן: פקודת ביטוח רכב מנועי).

עמוד 1

על פי כתב האישום השני, ביום 23.2.2021, המבקש נהג ברכב בדרך שאינה עירונית במהירות של 111 קמ"ש, על אף שהמהירות המותרת בה היא 80 קמ"ש; ללא פוליסת ביטוח תקפה; כשהוא פסול מלהחזיק רישיון נהיגה; וכשגם תוקף רישיון הנהיגה עצמו פג זה מעבר. בגין האמור, יוחסו למבקש עבירה של נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה; עבירה של פקיעת רישיון נהיגה מעל 6 חודשים לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה; עבירת מהירות לפי תקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961; ועבירה של נהיגה ברכב ללא ביטוח לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי.

3. המבקש הורשע על פי הודאתו במיוחס לו בשני כתבי האישום. בגזר הדין, בית משפט השלום לתעבורה עמד על הערכים המוגנים שבהם המבקש פגע במעשיו; על נסיבות ביצוע העבירה; ועל מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים. בהתחשב באמור, נקבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המבקש הוא בין הארכת תקופת התנאי של מאסר מותנה בן חודשיים שעמד נגדו בשל הרשעה קודמת לבין 12 חודשי מאסר בפועל. אשר לרכיב הפסילה בפועל, נקבע כי מדיניות הענישה היא בין 6 חודשי פסילה לבין 36 חודשי פסילה.

בגדרי המתחם, בית משפט השלום ראה להתחשב, בין היתר, בהודאת המבקש בפני בית המשפט; בפגיעה האפשרית של ענישה מחמירה בפרנסת המבקש ובני משפחתו; ובהמלצת שירות המבחן על ענישה שיקומית. בראי נסיבות אלה, נגזרו על המבקש הארכת עונש המאסר המותנה שהוטל עליו בהליך קודם לתקופה של שנתיים נוספות; פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 14 חודשים; הפעלת פסילה מותנית בת 3 חודשים מהליך קודם באופן חופף לפסילה שהוטלה בהליך זה; של"צ בהיקף של 140 שעות; והתחייבות עצמית בסך 7,000 ש"ח.

4. ערעור המשיבה לבית המשפט המחוזי הופנה כלפי קולת העונש. נטען, בין היתר, כי מאחר שמדובר בשני אירועים נפרדים, היה מקום לקבוע שני מתחמי ענישה נפרדים; כי למבקש עבר תעבורתי מכביד הכולל ריבוי הרשעות קודמות; כי לנוכח העובדה שצורפו בעניינו של המבקש שני תיקים, לא ניתן היה להאריך את עונש המאסר המותנה, אלא נדרש היה לראותו כחב הפעלה; וכי לא ניתן טעם להחלטה להפעיל את עונש הפסילה על תנאי שהיה תלוי ועומד נגד המבקש בחופף ולא במצטבר. בראי טענות אלו, בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור וקבע כי המבקש ירצה 9 חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות ובחופף לכך יופעל עונש מאסר מותנה בן חודשיים. כן נקבע כי יופעל במצטבר עונש פסילה על תנאי בן שלושה חודשים. יתר רכיבי גזר דינו של בית משפט השלום הותרו על כנם.

5. מכאן הבקשה שלפניי המופנית כלפי רכיב המאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות ולצידה בקשה לעיכוב ביצוע רכיב זה. המבקש טוען, בין היתר, כי שיקולי השיקום שבהם התחשב בית משפט השלום לתעבורה בגזר דינו לא קיבלו את המשקל הראוי בפסק דינו של בית המשפט המחוזי. בתוך כך, נטען כי חלו תמורות משמעותיות ביותר בחייו האישיים והעסקיים של המבקש; כי לא בכדי שירות המבחן המליץ על הטלת צו של"צ בעניינו; כי בהתחשב בהלוואות שהמבקש נטל במסגרת מיזמי בנייה שבהם הוא פעיל, ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות חלף ביצוע של"צ, יוביל להחזרתו ל"מעגל החובות" ולפגיעה משמעותית בעסקו המתהווה; וכי הפרשי הענישה הקיימים בין הערכאות קמא מצדיקים את התערבותו של בית משפט זה. עוד טוען המבקש כי מעשיו לא גררו פגיעה בקורבן כלשהו. לבסוף, נטען כי מאחר שביצוע גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה לא עוכב מלכתחילה בהעדר בקשה מצד המשיבה, המבקש כבר ביצע 85 מתוך 140 השעות שהוטלו עליו.

6. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים סוגיה משפטית

עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, כאשר מתעוררים בנסיבות העניין שיקולי צדק ייחודיים או כשגגרם עיוות דין (רע"פ 6651/23 לקר נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (12.11.2023)). כמו כן, בקשת רשות ערעור על חומרת העונש תתקבל רק במקרים נדירים בהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת (רע"פ 6521/23 חוצ'ינסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (10.9.2023)). בבקשה שלפניי לא נטען כי מתעוררת סוגיה משפטית עקרונית; אף לא מצאתי כי עולה ממנה חשש לעיוות דין.

7. לא אחת עמדתי על חומרתן של עבירות תעבורה, אשר מסכנות את העבריינין ואת יתר משתמשי הדרכים. אי לכך, יש לנקוט בענישה הולמת ומרתיעה שיש בה כדי לבטא את חשיבות ההגנה על שלום משתמשי הדרכים ולסייע במיגור עבירות תעבורה (ראו רע"פ 155/23 ברנס נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (11.1.2023)). הדברים מקבלים משנה תוקף, מקום בו מדובר בעבירת נהיגה בזמן פסילה, המבטאת זלזול עמוק של העבריינין כלפי החלטות בית המשפט, רשויות החוק וגורמי האכיפה (רע"פ 7013/22 סיד נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (27.10.2022)).

8. בענייננו, המבקש חפץ להיסמך על שיקולי שיקום ועל המלצת שירות המבחן, שלגישתו מובילים למסקנה כי העונש שהוטל עליו מחמיר עמו יתר על המידה. ואולם, למבקש עבר תעבורתי מכביד, הכולל קרוב ל-30 הרשעות קודמות ובכללן הרשעה בעבירה דומה של נהיגה בזמן פסילה. מעשיו של המבקש מלמדים כי הוא ממאן לציית לחוקים החלים על משתמשי הדרכים, וכי בקיומן של הרשעות קודמות אין כדי להוביל לשינוי בהליכותיו. כמו כן, כלל מושרש הוא כי המלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט והיא רק אחד מבין מכלול השיקולים שבהם על בית המשפט להתחשב בעת גזירת הדין (רע"פ 6276/23 יעקבי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (23.8.2023)). נוכח האמור, באיזון שבין שיקולי שיקום לבין שיקולי הלימה בעניינו של המבקש - ידם של שיקולי הלימה על העליונה.

9. בהמשך לכך, גם טענת המבקש בדבר קיומו של פער ניכר בין העונשים שגזרו עליו הערכאות קמא אינה מועילה לו. כפי שנקבע זה מכבר, כאשר התוצאה העונשית הסופית הולמת את חומרת המעשים מושא ההרשעה, עצם קיומו של פער בחומרת העונש בין הערכאה הדיונית לבין ערכאת הערעור אינו מצדיק, כשלעצמו, מתן רשות ערעור ב-"גלגול שלישי" (ראו רע"פ 6620/23 גמליאל נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (19.9.2023)). כאמור, במקרה דנן, בית המשפט המחוזי נתן דעתו לחומרת מעשיו של המבקש ואיזן נכונה בין שיקולי הלימה לבין שיקולי שיקום. משכך, עניינו של המבקש אינו מצדיק את התערבות בית משפט זה, לא כל שכן ב"גלגול שלישי".

10. לבסוף, אציין כי לא נעלם מעיני כי המבקש ביצע חלק משמעותי משעות השל"צ שהוטלו עליו, וכי המשיבה הכירה בכך שבקשה לעיכוב ביצוען לא הוגשה מטעמה מלכתחילה מחמת טעות. אף על פי כן, גם בטענה זו אין כדי לסייע למבקש. סעיף 213(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, קובע כי ערכאת הערעור מוסמכת "להטיל על הנאשם כל עונש שהערכאה הקודמת היתה מוסמכת להטיל, בין אם הנאשם החל לשאת את העונש שהטילה עליו הערכאה הקודמת או סיים לשאתו, ובין אם לאו". לנוכח הוראה זו, העובדה שהמבקש ביצע חלק ניכר משעות השל"צ שהוטלו עליו אינה גורעת מסמכותו של בית המשפט המחוזי להטיל עליו עונש חמור יותר. בית המשפט המחוזי ציין מפורשות כי עובדה זו נלקחה בחשבון בקביעת העונש. על כן, ומשהתוצאה הסופית הולמת כאמור את חומרת המעשים מושא ההרשעה - עניינו של המבקש אינו מעורר חשש לעיוות דין (ראו והשוו: רע"פ 9938/17 דהאן נ' מדינת ישראל, פסקאות 18 ו-19 (1.1.2018)).

11. סיכומי של דבר, הבקשה נדחית; ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל לריצוי בדרך

של עבודות שירות.

עם זאת, מצאתי להורות, לפני משורת הדין, על דחיית מועד התייצבותו של המבקש לריצוי עונש המאסר בפועל בדרך של עבודות שירות, על מנת לאפשר לו פרק זמן קצר להתארגנות נאותה. המבקש יתייצב לתחילת ריצוי עבודות השירות ביום 3.12.2023 בשעה 8:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות, ביחידת ברקאי, עבודות שירות, שלוחת צפון, בסמוך לבית סוהר מגידו.

ניתנה היום, ב' בכסלו התשפ"ד (15.11.2023).

שׁוֹפֵט
